

Sladana Živković

Univerzitet u Nišu, Građevinsko-arhitektonski fakultet*
Srbija

SUFIKSI ZA TVORBU IMENICA U ENGLSKOM JEZIKU I NJIHOVI EKVIVALENTI U SRPSKOM U KOMPJUTERSKOM REGISTRU**

Originalan naučni članak
UDC 811.111'373.611:004.234

Predmet ovog rada je istraživanje imeničkih sufiksa u engleskom jeziku i njihovih ekvivalenata u srpskom u kompjuterskom registru. Kompjuterski registar je relativno nov registar koji doživljava ekspanziju poslednjih godina. To je veoma interesantna oblast, ne samo za stručnjake iz te oblasti, već i za lingvistička istraživanja.

Na osnovu istraživanja jednojezičnih, dvojezičnih i enciklopedijskih rečnika iz oblasti kompjuterske tehnologije, kao i relevantne lingvističke literature na engleskom i srpskom jeziku, prezentovali smo zaključke o značenju i poreklu imeničkih sufiksa u istraživanoj oblasti.

Korpus sadrži 12 engleskih sufiksa i 19 srpskih ekvivalenata, kao i 635 imenica izvedenih analiziranim sufiksima. Istraživanje je zasnovano na kontrastivnoj analizi u engleskom jeziku i prevodnim ekvivalentima u srpskom. U radu smo koristili deskriptivnu metodu, statističku analizu, kao i računar za obradu podataka.

Ključne reči: *kompjuterski registar, sufiksi, poreklo, značenje, engleski jezik, srpski jezik*

1. Uvod

Sa ubrzanim razvojem kompjuterske tehnologije i terminologija iz ove oblasti dobija poseban značaj. Kompjuterski registar svakodnevno bogati svoj rečnik novim terminima. Važan činilac u obrazovanju termina je mogućnost njihove tvorbe.

Na osnovu postojeće i dostupne literature došli smo do zaključka da se u udžbenicima iz engleskog jezika struke tvorbi reči ne posvećuje dovoljna pažnja. U okviru odredjenih tekstova i vežbanja neophodno je uključiti i tvorbu, ili je obraditi kao poseban deo. Derivacija, kao jedan od najproduktivnijih tvorbenih procesa u obrazovanju reči u engleskom jeziku, zaslužuje posebnu pažnju. S obzirom na to da je engleski jezik veoma bogat sufiksima, pre svega, imeničkim, mi smo se opredelili za istraživanje i analizu sufiksa za tvorbu imenica iz oblasti kompjuterske tehnologije, uključujući i njihove ekvivalente u srpskom.

Nastojali smo da korpus bude reprezentativan, i da u skladu sa definisanim područjem istraživanja damo sveobuhvatnu analizu imeničkih sufiksa. U radu je prikupljen materijal iz različitih izvora kako bi korpus bio što ilustrativniji.

* Univerzitet u Nišu, Građevinsko-arhitektonski fakultet, Aleksandra Medvedeva 14, Niš; email: nikolahelios@infosky.net

** Rad se zasniva na doktorskoj disertaciji odbranjenoj na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu februara 2010. godine kod doc. dr Jelene Vujić

2. Definicija sufiksa

Kako je u praksi uobičajeno da se polazi od definicija, i mi ćemo se u ovom delu ukratko osvrnuti na objašnjenje sufiksa.

Status sufiksa je manje-više jasan u morfologiji, i prilikom analize držali smo se određenja nekih od najpoznatijih lingvista. Opštepoznata definicija sufiksa glasi da je to vezana morfema koja dolazi iza osnove (Stageberg 1966:91). Marchand definiše sufiks kao vezanu morfemu koja u sintagmi AB zauzima poziciju B. To je determinatum sintagme u kojoj je determinant prosta ili složena slobodna morfema (Marchand 1969:209).

Sufiksi imaju važnu ulogu u procesu tvorbe reči stvarajući nove kombinacije reči, kojima pridružuju nove nijanse značenja. Prema Babiću (1991:27) sufiks je morfoderivacijska jedinica ostvarena kao jedinstvo tvorbenog i obličnog nastavka. Za razliku od prefiksa, sufiksi se ne mogu javljati samostalno. Oni su modifikatori značenja osnove.

3. Imenički sufiksi

U tvorbi imenica u engleskom jeziku u kompjuterskom registru pronašli smo 12 sufiksa. To su sledeći sufiksi:¹

<i>-age</i>	<i>-ing</i>	<i>-ment</i>
<i>-ance /-ence</i>	<i>-ion (-tion,-ation)</i>	<i>-ness</i>
<i>-er</i>	<i>-ism</i>	<i>-or</i>
<i>-ics</i>	<i>-ity</i>	<i>-ure</i>

U tvorbi imenica u srpskom jeziku u pomenutom registru javlja se 19 sufiksa:

<i>-acija</i>	<i>-ator</i>	<i>-izam</i>
<i>-ač</i>	<i>-cija</i>	<i>-nje</i>
<i>-ada</i>	<i>-er</i>	<i>-or</i>
<i>-ak</i>	<i>-ika</i>	<i>-ost</i>
<i>-ar</i>	<i>-ina</i>	<i>-tor</i>
<i>-atika</i>	<i>-ište</i>	<i>-ura</i>
<i>-aža</i>		

¹ Sufiksi su poredjani po abecednom redosledu radi bolje preglednosti.

U nastavku sledi analiza navedenih sufiksa za tvorbu imenica u istraživanom registru.

4. Analiza imeničkih sufiksa

4.1. -age

Prilikom analize značenja sufiksa *-age* interesantno je istaći da se ovaj sufiks javlja sa raznolikim značenjima u malom broju primera. Ovim sufiksom izvode se imenice koje označavaju: 1) kapacitet (*voltage*), 2) osobinu (*leakage, linkage*) i 3) specifičnu situaciju (*blockage*). Reč je o sufiksu francuskog porekla.

blockage - blokada

leakage - oticanje

linkage - vezivanje

voltage - voltaža

Na osnovu prezentovanih primera možemo zaključiti sledeće: srpski ekvivalentni sufiks domaćeg porekla *-nje* javlja se u 2 primera (*oticanje, vezivanje*). Pored ovog sufiksa, u jednom slučaju se javlja sufiks *-ada* (*blokada*) koji je francuskog porekla (u francuski je došao preko italijanizama), i takođe u jednom primeru prisutan je sufiks *-aža* koji je, kao i prethodni, francuskog porekla (*voltaža*).

4.2. -ance /-ence

Postavlja se pitanje da li sufiks *-ance* treba razmatrati zajedno sa sufiksom *-ence*, ili ga tretirati kao samostalan sufiks. Nedoumice u tom smislu izražavaju Jespersen i Plag. Jespersen (1970:370) konstatuje da je reč o jednom istom sufiksu, koji ima različite oblike. Sufiks *-ence* je ortografska varijanta sufiksa *-ance* (Plag 2003:87).

Imenice izvedene sufiksom *-ance/-ence* označavaju: 1) stanje (*relevance*) 2) osobinu (*conductance, frequency*), 3) sadržinu (*capacitance*), 4) pojavu (*interference*) i 5) sposobnost (*intelligence*). Reč je o sufiksu francuskog porekla.

capacitance - kapacitivnost

conductance - provodnost

relevance - relevantnost

interference - interferencija

frequence - frekvencija

intelligence - inteligencija

Na osnovu izloženih primera nailazimo na srpski ekvivalentni sufiks domaćeg porekla *-ost* (*provodnost, relevantnost*), a prisutan je i sufiks latinskog porekla *-cija* (*frekvencija i inteligencija*).

4.3. -er

Polazeći od činjenice da gotovo sve imenice izvedene sufiksom *-er* znače vršioca radnje (Klajn 2003:228), razumljivo bi bilo da je tako i u našem slučaju. Međutim, na osnovu analiziranog korpusa u kompjuterskom registru, došli smo do zaključka da imenice izvedene ovim sufiksom, uglavnom, označavaju: 1) uređaje. U jednom slučaju nailazimo na imenicu koja označava 2) osobu kao vršioca radnje (*programer*), i u jednom primeru označava 3) program (*server*). Sufiks *-er* je latinskog porekla. Prilikom izbora primera odlučili smo se za sledeće:

adapter - adapter

computer - kompjuter, računar

printer - printer, štampač

programmer - programer

server - server

starter - starter

Analizirajući navedene primere, zapazili smo da srpski ekvivalenti zadržavaju sufiks stranog porekla *-er*. U ovom slučaju interesantno je to, da se uporedo sa sufiksom stranog porekla, javljaju i sufiksi domaćeg porekla *-ar* (*računar*) i *-ač* (*štampač*).

Sufiks *-ar* je jedan od najproduktivnijih imeničkih sufiksa u srpskom jeziku uopšte (Klajn 2003:41 i Stevanović 1964:531). Ova konstatacija ne važi za kompjuterski registar, jer smo naišli samo na 1 primer. Sufiks *-ač* je takodje izuzetno produktivan u srpskom jeziku, što se nije potvrdilo u kompjuterskom registru, jer smo, kao i u prethodnom slučaju, pronašli 1 primer (*štampač*).

4.4. -ics

Istražujući značenja sufiksa *-ics* došli smo do zaključka da sve imenice izvedene ovim sufiksom označavaju 1) nazive naučnih disciplina. Sufiks *-ics* u nekim slučajevima formira *pluralia tantum* imenice (*acoustics, electronics*) ukoliko označavaju 2) praktičnu primenu rezultata, a ne pojam naučne discipline. Reč je o sufiksu grčkog porekla. Naš korpus beleži sledeće primere:

acoustics - akustika

dynamics - dinamika

graphics - grafika

electronics - elektronika

informatics - informatika

robotics - robotika

Na osnovu navedenih primera uočavamo prisustvo srpskih ekvivalentnih sufiksa grčkog porekla *-ika* (*dinamika, grafika, elektronika, robotika*) i *-atika* (*informatika*). Duža varijanta sufiksa *-ika* je *-atika*, i imenice izvedene ovim sufiksom označavaju skup pojmova ili polje (pretežno intelektualne) aktivnosti (Klajn 2003:239). On navodi primer *informatika*, termin koji se u svom autentičnom značenju odnosi na obradu informacija pomoću kompjutera.

4.5. -ing

Oblik *-ing* je često predmet oprečnih stavova gramatičara. Dok tradicionalne gramatike (Jespersen 1968:377, Zandvoort 1969:359) govore o 2 oblika *-ing*, gerundu - glagolskoj imenici i sadašnjem participu - glagolskom pridevu, novije gramatike (Quirk et al. 1985:567) koriste univerzalan termin *-ing* oblik.

Ono što nam omogućava da znamo da li je reč imenica ili glagol je mesto koje zauzima u rečenici, konstatuje Katamba (1994:70). On je zapazio da je konverzija glagola u imenicu krajnje produktivna u engleskom jeziku.

Pažljivija analiza značenja primera pokazuje da imenice izvedene ovim sufiksom označavaju rezultat neke radnje. Sufiks *-ing* je engleskog porekla. Iz korpusa izdvajamo sledeće imenice obrazovane sufiksom *-ing*:

assembling - asembliranje

buffering - baferovanje

coding - kodiranje

editing - editovanje

scanning - skeniranje

programming - programiranje

Na osnovu registrovanih primera izvodimo zaključak da je kod svih prisutan srpski ekvivalentni sufiks *-nje*. To je veoma produktivan sufiks u standardnom srpskom jeziku, a to važi i za kompjuterski registar.

4.6. *-ion* (duže varijante *-tion* i *-ation*)

Kada je u pitanju sufiks *-ion* (i njegove duže varijante *-tion* i *-ation*), treba istaći činjenicu da se u pojedinim gramatikama taj sufiks tretira kao jedan, u zavisnosti od osnove na koju se dodaje (Jespersen 1970:372).

Zandvort i Katamba (Zandvoort 1969:358, Katamba 1993:65) govore o sufiksu *-ation*, ne razmatrajući na koju je osnovu dodat.

Štekauer i Lajberova (Stekauer, P. and R. Lieber 2005:408) pominju sufiks *-ation*, kao i njegove varijante, ali ih ne navode.

Plag konstatuje da se sufiks *-ion* dodaje na glagole koji su izvedeni sufiksom *-ate* (Plag 2003:90). Na osnovu raspoloživih primera zaključujemo da duža varijanta *-ation* ide uz glagole izvedene sufiksom *-ize*, a varijanta *-tion* se dodaje na glagole proste osnove.

U okviru korpusa ovaj sufiks se pokazao kao najproduktivniji. Sufiks *-ion* je latinskog porekla, i imenice izvedene ovim sufiksom označavaju proces vršenja radnje.

Na osnovu istraživanja korpusa zaključujemo da je najveći broj imenica koje su obrazovane kraćom varijantom, sufiksom *-ion* koji se dodaje na glagole izvedene sufiksom *-ate*. Ovo ćemo ilustrovati sledećim primerima:

communication - komunikacija

formulation - formulacija

regulation - regulacija, podešavanje

simulation - simulacija

vibration - vibracija, treperenje

Manji broj primera javlja se sa dužom varijantom *-ation*, i ide uz glagole izvedene sufiksom *-ize*:

computerization - kompjuterizacija

digitalization - digitalizacija

normalization - normalizacija

synchronization - sinhronizacija

Na osnovu raspoloživih primera dolazimo do zaključka da se varijanta *-tion* dodaje na glagole proste osnove. Naš korpus registruje sledeće primere:

absorption - apsorpcija

production - produkcija

reduction - redukcija

Analizirajući navedene primere, možemo zapaziti prisustvo srpskog ekvivalentnog sufiksa latinskog porekla *-acija* (*komunikacija, formulacija*). Ovo je jedan od najproduktivnijih stranih sufiksa u srpskom jeziku uopšte. Kao što možemo primetiti, ovaj sufiks je veoma produktivan i u kompjuterskom registru. Korpus sadrži još 1 sufiks latinskog porekla, reč je o sufiksu *-cija* (*apsorpcija, produkcija, redukcija*).

4.7. -ism

Zanimljiv je podatak da se sufiks *-ism* javlja u veoma malom broju primera, sa više značenja. Ispitivanjem značenja na osnovu navedenih primera, došli smo do zaključka da imenice izvedene ovim sufiksom označavaju: 1) pojavu (*magnetism*), 2) osobinu (*parallelism, formalism, synchronism*) i 3) napravu (*mechanism*). Reč je o sufiksu latinskog porekla.

formalism - formalizam

magnetism - magnetizam

mechanism - mehanizam

parallelism - paralelizam

synchronism - sinhronizam

Na osnovu prezentovanih primera sasvim je jasno da je reč o srpskom ekvivalentnom sufiksu *-izam*, najproduktivnijem od svih sufiksa stranog porekla u standardnom srpskom jeziku, što ne možemo reći i za kompjuterski registar, jer je pronadjen mali broj primera.

4.8. -ity

Naše istraživanje vezano za značenje sufiksa *-ity* ukazuje na to da je reč o monosemičnom sufiksu. Imenice izvedene ovim sufiksom označavaju sposobnost. Ovo je, kao i prethodni sufiks latinskog porekla. Prilikom izbora primera izdvojili smo:

adaptability - prilagodljivost
conductivity - konduktivnost, provodljivost
functionality - funkcionalnost
productivity - produktivnost
regularity - regularnost, ispravnost
sensitivity - senzitivnost, osetljivost

Očigledno je da je u navedenim primerima prisutan srpski ekvivalentni sufiks *-ost*, i to je veoma produktivan sufiks domaćeg porekla. Ovaj sufiks se pokazao produktivnim i u kompjuterskom registru.

4.9. -ment

Rezultati istraživanja pokazuju da imenice obrazovane sufiksom *-ment* imaju više značenja. One mogu označavati: 1) proces izvođenja radnje (*attachment, management, measurement*), 2) promenu stanja (*movement, replacement*), 3) poboljšanje (*adjustment*) i 4) stanje (*environment*). Sufiks *-ment* je francuskog porekla. Izdvojili smo sledeće primere:

adjustment - podešavanje
attachment - spajanje
environment - okruženje
management - upravljanje
measurement - merenje
movement - premeštanje

replacement – rasporedjivanje

Istražujući srpske ekvivalentne sufikse, a na osnovu prezentovanih primera, naišli smo na sufiks *-nje* u svim primerima.

4.10. -ness

Istražujući značenja sufiksa *-ness* došli smo do zaključka da je reč o monosemičnom sufiksu, i imenice izvedene ovim sufiksom označavaju osobinu.

Pomenuti sufiks je engleskog porekla, i to je naproductivniji sufiks za tvorbu imenica u engleskom jeziku (Plag 2003:92). Medjutim, u kompjuterskom registru ovaj sufiks se ne može smatrati naročito produktivnim, s obzirom na to da je pronadjen mali broj primera. Navodimo neke od njih:

addressness - adresnost

completeness - potpunost

correctness - ispravnost

effectiveness - efikasnost

incompleteness - nepotpunost

uniqueness - jedinstvenost

U svim navedenim primerima zapažamo da je reč o srpskom ekvivalentnom sufiksu domaćeg porekla *-ost*.

4.11. -or

Značajno je primetiti da sufiks *-or* pokazuje očigledne analogije sa sufiksom *-er*. Plag (2003:89) navodi da je reč o ortografskoj varijanti sufiksa *-er*. Za sufiks *-or* Klajn (2003:247) konstatuje da je, pre svega, agentivni sufiks, međutim, naš korpus beleži samo 1 primer kada imenica označava 1) vršioca radnje, reč je o imenici *moderator*. U kompjuterskom registru, ovim sufiksom se, uglavnom, izvode imenice koje označavaju 2) uređaje za obavljanje određene radnje. Sufiks *-or* je latinskog porekla. Iz korpusa izdvajamo sledeće primere:

moderator - moderator

detector - detektor

locator - lokator

processor - procesor

regulator - regulator

selector - selektor

Ovi primeri su potvrda o postojanju srpskih ekvivalentnih sufiksa latinskog porekla *-ator* (*lokator, regulator*), *-tor* (*detektor, selektor*) i *-or* (*procesor*).

4.12. -ure

Istražujući problem značenja sufiksa *-ure* dolazimo do konstatacije da se radi o polisemičnom sufiksu. Imenice izvedene ovim sufiksom označavaju: 1) metod, postupak (*procedure*), 2) obeležje, karakteristiku (*feature, pressure*), 3) naziv nauke (*architecture*) i 4) prostor (*enclosure*).

Sufiks *-ure* je latinskog porekla, i slabo je produktivan u engleskom jeziku, kako navodi Marčand (Marchand 1960:350), a to važi i za kompjuterski registar.

architecture - arhitektura

enclosure - kućište

feature - osobina

pressure - pritisak

procedure - procedura

Na osnovu izloženih primera, očigledno je da se javlja veći broj srpskih ekvivalentnih sufiksa: *-ura* (*arhitektura, procedura*), *-ište* (*kućište*), *-ina* (*osobina*), *-ak* (*pritisak*).

Sufiks *-ura* je latinskog porekla, primljen preko nemačkog, koji nema ničeg zajedničkog s domaćim nenaglašenim sufiksom *-ura* (Klajn 2003:249).

Sufiks *-ište* je srpskog porekla, i veoma je produktivan u standardnom srpskom jeziku, što ne možemo reći za kompjuterski registar. Osnovno značenje mu je mesto neke stvari ili radnje (Skok 1974:736).

Sufiks *-ina* je, kao i prethodni, sufiks srpskog porekla i ima veoma različita značenja, a u našem slučaju, kako Klajn navodi, izražava poimeničenje osobine izražene pridevom (Klajn 2003:96).

Sufiks *-ak* je takođe sufiks srpskog porekla, i izuzetno produktivan u srpskom jeziku, ali ne i u kompjuterskom registru. U primeru *pritisak* ovaj sufiks označava radnju, retko dužeg trajanja (Klajn 2003:25).

Nakon urađene analize imeničkih sufiksa, predstavimo rezultate našeg uporednog istraživanja, i dati statistički prikaz.

5. Rezultati istraživanja i statistička analiza

Analizom dobijenih rezultata zaključujemo o ukupnom broju imeničkih sufiksa u engleskom i srpskom jeziku u kompjuterskom registru, kao i o njihovom značenju i poreklu.

Naš korpus beleži 12 sufiksa za tvorbu imenica u engleskom jeziku. Pokazalo se da je najveći broj imeničkih sufiksa stranog porekla, pre svega, latinskog, i njih je ukupno 6. To su sufiksi: *-er*, *-ion*, *-ism*, *-ity*, *-or* i *-ure*. U manjem broju javljaju se sufiksi francuskog porekla, ukupno 3, i to su: *-age*, *-ance* / *-ence*, i *-ment*. Korpus beleži 2 sufiksa domaćeg porekla, *-ing* i *-ness*, a naišli smo i na 1 sufiks grčkog porekla, reč je o sufiksu *-ics*.

Kao i svi delovi i elementi jezika i derivativni afiksi su podložni promenama. Oni često prolaze kroz semantičke promene, zato su mnogi od njih polisemični, odnosno, imaju više značenja (Vujić 2007:108). Analizirajući imeničke sufikse, došli smo do rezultata da je broj polisemičnih (višeznačnih) sufiksa daleko veći od broja monosemičnih (jednoznačnih) sufiksa.

Na osnovu dobijenih podataka najveći je broj imenica izvedenih sufiksom *-ion*. Pomenuti sufiks se javlja u ukupno 193 primera, što je procentualno 30.4 %; najmanji broj imenica je registrovano sa sufiksom *-ism*, svega 5 primera, što čini 0.8 % od ukupnog broja imeničkih sufiksa u engleskom jeziku.

U srpskom jeziku ukupan broj imeničkih sufiksa je 19. Sufiksi domaćeg porekla su: *-nje*, *-ost*, *-ač*, *-ar*, *-ina*, *-ak*, *-ište*. Ukupan broj sufiksa stranog porekla iznosi 12. Najveći broj sufiksa je latinskog porekla, i to su sledeći sufiksi: *-cija*, *-acija*, *-ator*, *-tor*, *-or*, *-er*, *-ura*. Naš korpus beleži 3 sufiksa grčkog porekla, *-izam*, *-ika*, i *-atika*, i 2 sufiksa francuskog porekla, sufiksi *-aža* i *-ada*.

Od svih imeničkih sufiksa u srpskom jeziku najproduktivniji je sufiks *-nje* sa 178 primera, što je procentualno 27.1 %, a najmanji broj imenica je izvedeno sufiksima *-ada*, *-ak*, *-ar*, *-aža*, *-ina*, *-ište* i *-ura* sa po jednim primerom, a to je 0.2 % od ukupnog broja imeničkih sufiksa u srpskom jeziku.

Tabela 1: Podela imeničkih sufiksa po poreklu na domaće i strano poreklo

ENGLESKI SUFIKSI		SRPSKI EKVIVALENTNI SUFIKSI	
domaćeg porekla	stranog porekla	domaćeg porekla	stranog porekla
	-age	-nje	-ada, -aža
	-ance / -ence	-ost	-cija
	-er	-ač, -ar	-er
	-ics		-ika, -atika
-ing		-nje	
	-ion		-acija, -cija
	-ism		-izam
	-ity	-ost	
	-ment	-nje	
-ness		-ost	
	-or	-	-ator, -tor, -or
	-ure	-ina, -ak, -ište	-ura

Tabela 2: Imenički sufiksi u engleskom jeziku i njihovi ekvivalenti u srpskom iz oblasti kompjuterske tehnologije, kao i broježani i procentualni iznos imenica izvedenih analiziranim sufiksima

ENGLESKI SUFIKSI	BROJ	%	SRPSKI EKVIVALENTNI SUFIKSI	BROJ	%
-age	6	1.1	-acija	165	26.1
-ance / -ence	61	11.8	-ač	8	1.2
-er	62	12.0	-ada	1	0.2
-ics	28	5.4	-ak	1	0.2
-ing	75	14.5	-ar	1	0.2
-ion	153	29.9	-atika	17	2.7
-ism	5	1.0	-ator	9	1.4
-ity	42	8.0	-aža	1	0.2
-ment	16	3.1	-cija	8	1.2
-ness	13	2.5	-er	56	8.7
-or	48	9.2	-ika	26	4.1
-ure	8	1.5	-ina	1	0.2
			-ište	1	0.2
			-izam	6	0.9
			-nje	178	27.1
			-or	61	9.6
			-ost	97	15.2
			-tor	4	0.6
			-ura	1	0.2
Ukupno: 12	635	100%	Ukupno: 19	635	100%

6. Zaključak

Cilj ovog rada je da na konkretnom jezičkom materijalu istražimo i analiziramo imeničke sufikse u engleskom jeziku i njihove ekvivalente u srpskom iz oblasti kompjuterske tehnologije, kao i njihovo značenje i poreklo. U radu je izvršena kontrastivna analiza engleskih i srpskih sufiksa u okviru odabranog korpusa stručne literature i rečnika iz oblasti kompjuterske tehnologije.

Na osnovu analize korpusa došli smo do sledećih zaključaka: Ukupan broj sufiksa za tvorbu imenica u engleskom jeziku u kompjuterskom registru je 12. Iz izlaganja i ilustrativnih primera konstatujemo da sufiksi mogu imati više značenja. Došli smo do zaključka da je veći broj imeničkih sufiksa polisemično.

Analizirajući srpske ekvivalentne sufikse u kompjuterskom registru, naišli smo na njih 19. U tom slučaju, uočili smo jednu interesantnu pojavu, a to je da je veći broj srpskih ekvivalentnih sufiksa u odnosu na engleske. Jedan od razloga je taj što se kod srpskih prevodnih ekvivalenata javlja paralelna upotreba termina domaćeg i stranog porekla.

Iz svega navedenog možemo zaključiti da kompjuterski registar ima svoje specifičnosti i karakteristike, što ga svakako čini zanimljivim sa lingvističkog aspekta. Mišljenja smo da istraživanje u pomenutoj oblasti, kao i podaci do kojih smo došli u radu, mogu biti od značaja za buduća lingvistička istraživanja unutar engleskog i srpskog jezika u istraživanoj oblasti.

Literatura

Babić, S. 1991. *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*. Zagreb: HAZU/Globus.

Bauer, L. 1983. *English Word-Formation*. London: Cambridge University Press.

Crystal, D. 1997. *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*, Oxford: Blackwell Publishers LTD.

Ćorić, B. 1982. *Mocioni sufiksi u srpskohrvatskom jeziku*. Beograd: Filološki fakultet.

Dragičević, R. 2007. *Leksikologija srpskog jezika*. Beograd: Zavod za udžbenike.

Glendinning, E. and E.J. McEwan. 1999. *Basic English for Computing*. Oxford: Oxford University Press.

Jackson, G. 2001. *Dictionary of Electronic Engineering, /2.ed./*, London: Butterworth Scientific.

Jespersen, O. 1970. *A Modern English Grammar: On Historical Principles*. London: George Allen & Unwin Ltd.

- Katamba, F. 1993. *Morphology*. Basingstoke: Palgrave.
- Katamba, F. 1994. *English Words*. London: London Clays Ltd.
- Klajn, I. 2003. *Tvorba reči u savremenom srpskom jeziku, Drugi deo - sufiksacija i konverzija*, Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Longman Dictionary of Contemporary English*. 1988. London: Longman.
- Marchand, H. 1960. *The Categories and Types of Present-Day English Word-Formation*. Weisbaden: Otto Harasowitz.
- Palmer, F.R. 1976. *Semantics*. Cambridge: Penguin Books.
- Plag, I. 2003. *Word-Formation in English*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Quirk, R. and S. Greenbaum. 1997. *A University Grammar of English*. London: Longman.
- Quirk, R., et al. 1985. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. London: Longman.
- Stageberg, N. 1966. *An Introductory English Grammar*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Stanojčić, Ž. i Lj. Popović 2004. *Gramatika srpskog jezika*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Stekauer, P. and R. Lieber. 2005. *A Handbook of Word-Formation*. Netherlands: Springer.
- Stevanović, M. 1957. *Gramatika srpskohrvatskog jezika*. Beograd: Beogradski grafički zavod. *Terminološki rečnik (informatika)*. 1998. Beograd: Gradjevinska knjiga.
- Vujić, J. 2006. *Osnovi morfologije engleskog jezika*. Kragujevac: FILUM.
- Webster's Third New International Dictionary*. 1993. Springfield, Mass: Merriam-Webster Incorporated, Springfield, Mass.
- Zandvoort, R.W. 1969. *A Handbook of English Grammar*. London: Longmans, Green and Co. Ltd.

Abstract

NOUN SUFFIXES IN ENGLISH AND THEIR SERBIAN EQUIVALENTS IN IT REGISTER

The subject of this study is the research of noun suffixes in English and their equivalents in Serbian in IT register. IT register is a relatively new field and has expanded in recent years. It is very interesting field, not only for the experts in that area, but also for linguistic research.

After examining monolingual, bilingual and encyclopedic dictionaries of computer technology, as well as the relevant linguistic literature, we have presented the conclusions about the origin and meaning of noun suffixes in English and Serbian in this field.

The corpus includes 12 English noun suffixes and 19 Serbian, as well as 635 nouns which contain these suffixes. In this research we contrasted English and Serbian IT terms. We also used descriptive method and statistical analysis; the data were processed by a computer.

Key words: *IT register, suffixes, origin, meaning, English language, Serbian language*

Rad primljen: 18. oktobar 2010.

Ispravka rukopisa dostavljena: 7. novembar 2010.

Rad prihvaćen: 7. novembar 2010.